Я на власному досвіді переконався, що у нашому класі є неввічливі учні. От хоча б Володька Черепашенко. У нього все обличчя у ластовинні, наче художник розмалював. І ніс гачком. Ми з ним колись товаришували.

Одного разу пішов я до нього в гості. Відразу після школи. Навіть додому не забігав. Піднімаюся на четвертий поверх. Зупиняюся перед дверима. Переводжу дух. Натискую кнопку дзвінка. Клацнув замок, і на порозі з'явився Черепашенко. Вигляд такий, ніби на Північний полюс зібрався. На ногах валянки, кожух підперезаний міцним ремінцем. Комір піднято. Шапка-вушанка зав'язана під підборіддям вузлом. Шия замотана шарфом, ніби у відомого артиста, який береже горло більше, ніж очі.

— Привіт! — кажу.

— Здоров! — І стоїть на порозі.— Ми ж сьогодні ніби бачилися.

— Нічого! — махаю рукою.— Я людина вихована. Можеш вважати, що такого ввічливого, як я, немає в цілому мікрорайоні. Не те, що інші.

Володька почервонів і запропонував мені зайти. Нетерпляче тупцюючись у коридорі, він поглядав то на двері, то на мене.

— Заспокойся,— кажу.— Адресу я не переплутав. Я вирішив тебе провідати.

— А я нічого,— белькоче,— я дуже радий.

Допоміг мені роздягнутися. Повісив пальто на вішалку. Дав кімнатні тапці. Запропонував пройти у вітальню. Вихованим прикидається. А сам, бачу, мало не плаче.

— Та ти чого такий невеселий? питаю.— Чи не захворів?

— Ні.

— А температура?

— Нормальна.

— Куди зібрався? — цікавлюся, зручніше вмощуючись на канапі.

— Мені до бабусі треба. Ліки віднести. І в аптеку забігти.

— Може, ти роздягнешся? — пропоную.— Жарко. Бо я в одній сорочці сиджу і то спітнів.

— Нічого,— каже.— Я поспішаю.

Проте шапку зняв. Шарф теж у руках тримає. Щоб трохи провітрити квартиру, я відчинив на балкон двері. Морозне повітря струменем ввірвалося в кімнату.

— Ну як? — підморгую Володці.— Прохолов?

— Ага,— киває головою.

— Та ти не хвилюйся,— заспокоюю його.— Я ж ненадовго.

І поглянув на будильник, що спокійно вистукував на полірованому столі.

Потім оглянув кімнату й поцікавився:

— Шахи є?

— Погано граю,— став відмовлятися Володька.

— Нічого, навчу,— запевняю,— Неси дошку. Сідай.

Після п'яти партій, які Володька програв, він заходився роздягатися.

Довелося знову показати, який я вихований: відніс його одяг у коридор. Потім став перед вікном і кажу:

— Мабуть, піду.

— Справді? — повеселішав Черепашенко.

— А ти як думав? Провідав друга і знай честь. Час додому. Я — людина вихована. Та й ти поспішаєш.

— Іще й як! — схопився на ноги.— Доведеться бігти. Бабуся там чекає.

Він схопив пальто й став знов одягатись.

— Дякую, що завітав.

Та я одягатися не поспішав. А то іще, чого доброго, образиться. Скаже, що не поважаю його.

— Я б пішов, кажу,— але що подумають сусіди?

Черепашенко остовпів.

— А вони тут при чому?

— Підуть розмови, що ти вигнав гостя. Не встиг у квартиру зайти, а вже назад пробкою вилітає. Га?

Він замислився. Довелося забрати з його рук пальто і повісити на стільця.

— Сідай,— пропоную.

Дякую.

Кілька хвилин ми мовчали.

— Води можна? прохаю.— А то так їсти хочеться, що аж губи пересохли,— натякаю ввічливо.

Володька похнюпився і пішов на кухню. Почувся брязкіт посуду. За хвилину він накрив на стіл.

— Та ти що? — вхопився я за голову.— Тут на цілий тиждень вистачить. А я ж поспішаю. Та й тобі ніколи. Хіба що один шматочок. Але тільки разом.

Я вирішив віддячити господареві і заходився розповідати про те, як минулого року гостював на селі й чим мене там пригощали.

Слухач із Володьки був чудовий. Цілу годину він сидів мовчки, ніби у рот води набрав.

На вулиці стало сутеніти. Я вибачився і підвівся. Надів пальто, взяв у руки шапку.

— Спасибі, що зайшов,— подякував він мені.

— Справді? — зрадів я.— Знаєш, Корнієнко дав мені пригодницьку книгу "Крик птаха вночі". Давай розповім коротко.

Володька зблід і, схопившись за стінку, почав сповзати на підлогу.

Я підхопив його під руки. Поклав на диван. Зробив штучне дихання. Дав холодної води.

— Полегшало? — питаю, коли він відкрив очі.

— П-п-по-лег...

— От і добре. Твоє щастя, що я в гості прийшов. Як би ти тут без мене? Може, лікаря викликати?

Володька злякано замахав руками:

— Ти йди,— благає.— Все буде нормально.

Мене ніби хто по голові вдарив.

— Нізащо! — закричав.— Я не з тих, хто може залишити хворого товариша. Лежи, і все буде нормально. Ти знаєш, що було з одним хворим, коли він без дозволу лікаря встав. Ні? Слухай...

І я почав розповідати...